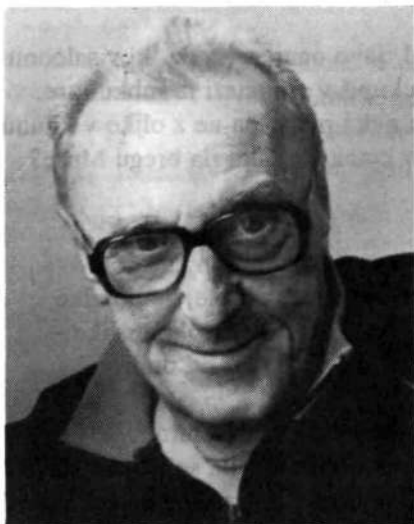

Lojze
Krakar

Oči časa

*»Boste mašili luknje v sistemu?
(skuše v omaki skuše v omaki)
Bil je že tak tu. Deset let je temu.
(skuše v omaki postrv)«*

K. I. Gałczyński, Skuše v omaki

ULAN BATOR Začetek šole. Strumno kot vojake
zvrsté dekleta kaplarke učene.
Enaka sinja krila. Toda iz vsake
kipi drugačna sla, ki v svet jo žene.

Kako capljaj bi mlad Mongol v Ljubljani?
Na krušno peč se ne bi vzel nikoli.
O, daljni tujec, tu se ne upijani!
Na konjih se rojevajo Mongoli.

SERENGETI Sèm, pravi črni John (švigáva vidra)
letijo vaše lastovke. Okoli
capljajo čaplje. Kot oči sokoli
na tla – gazele v dalj vihtijo sidra.

Za sejmski kič pozirajo Masajci.
Kaj brigajo jih večne levje hajke!
Mi, splašeni od vojn in hajk, kot zajci
za grmom skriti buljimo v Masajke.

ALJASKA Oba spomina sta pračrno rdeča:
hlapon, ki z našimi pradedi sniva
na kraju, ki ni ravno božja njiva –
in Eksima dva, žalostno žareča

od rjavo ognjene vode, ki v saloonu
jo kupiš v embalaži iz subkulture.
In neka ptica, pa ne z oljko v kljunu –
bo kmalu že tako na bregu Mure?

MANILA Gospa Marija bdi in za sirote
vso noč gradi palače, za bolnike
ležišča teše, riše otrokom slike –
ojoj, saj počila bo od dobrote!

Soprog pa 24 ur trenira
vkup z boksarji, da se razsliši slava,
kako močan je, kakšna modra glava!
Kje sem že bral: tu se od glada umira?

TOKIO Rumenega mravljišča iz betona
ne stre ne medved, kadar ga objemlje.
Kompjutrski pajac, prepoln bontona,
je razkoračen nad vso mapo zemlje.

Vsak dan se sam navije. A odvije
ga le neusmiljeno svetá smetišče.
Da, vsakdo najde, kar v življenju išče.
Skrij, človek, v neodkrite se pririje!

PEKING Takrat so rekli vsem njim pionirji.
In pionirke. Osemdesetletne
bile so enako lepe: sveži izviri
vabili so vse žejne in podjetne.

Kdo naj bi vedel: kot da je gojenka
KP iz vrtca, nam je nasmejana
brbljala nekaj. Ni bila učenka.
Bila je šef. Vse ji bilo je znano.

NEW DELHI Na pločniku rodi se in umira.
Okoli njega hodi sveta krava.
Na stojnici banane: kravi trava.
In avtobus, tuleč pred njo, zavira.

Kot da smo si pražlahta, nas gostijo.
Ne gre mi. Nisem lačen. Hej, večerjat,
pa spat! Saj zdaj začne se, nas svariijo.
Ne morem spati. Mislim nanj, ki umira.

SAIGON Kot mišičasti bimec skače v krogu.
Izbija oči. In spolovila. Slava
doni mu kakor kipu Bude, bogu,
ki izumil je, kako nirvana uspava.

Ta 7000-kilska zlata soha
nepremakljiva pólni kačji tempelj.
Človeku zdi se kot sekundna epoha
ali na boksarski diplomi štempelj.

IZRAEL Kjer se rodil je On, tam se ubija.
A iz krvi se zmeraj kaj spočenja.
Jahve dá svetu sonce, dež Elija.
Kajn Abele mori. In krog se sklenja.

Dekle v naročju z detetom in puško.
Kjer On je bredel pesek, je zdaj njiva.
Ta vrže vate bombo, drugi hruško.
Ta seka grm – ta kamenje zaliva.

ATENE Nos bogu so odbili. Invalidke
boginje pri blagajni klepetave
pa vabijo petičneže, saj bridke
noči so v burji sredi stare slave.

Prav takšne razvaline in svetišča
vrstijo se po moji rojstni fari.
Le eno je: ti kamni so že stari.
Pri nas še vse premlada so grobišča.

Ljubljana, v septembru 1990